

DU SER DET IKKE FØR DU TROR DET

METODERAPPORT

JOURNALIST

Annemarte Moland

Mobil: 95821312

annemarte.moland@nrk.no

METODERAPPORT

Du ser det ikke før du tror det

«Han var jo bitteliten og sjokkskadet. Jeg sa: nå skal mamma passe på deg. Nå skal du ha det godt.»

(Jorunn Nese, fostermor)

JOURNALIST

Annemarte Moland

Mobil: 95821312

annemarte.moland@nrk.no

INNHALDFORTEGNELSE

Innledning

Idè og problemstillinger

Hva er nytt?

Metoder (1-5)

Publisering

Etiske vurderinger

Arbeidstid og organisering

Erfaringer

Konsekvenser

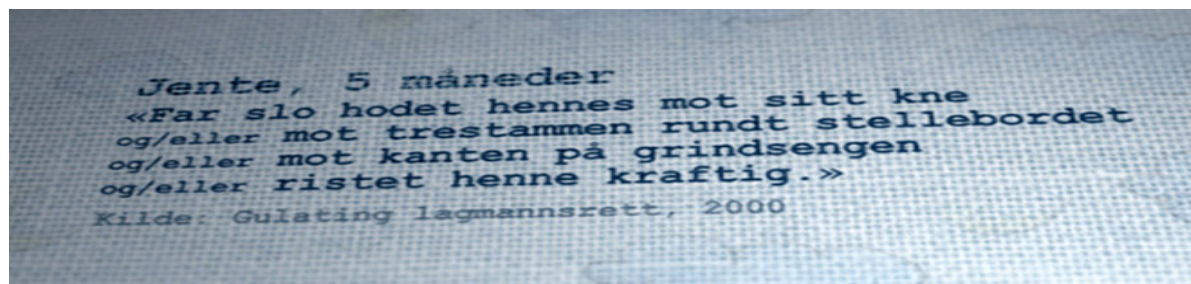
Åpne kilder

Dokumenter

Vedlegg

Lenker

Takk!

INNLEDING

Et mirakel kalles det. Men noen mirakler bare hyler. Nesten sammenhengende, natt og dag, i mange måneder. Svetten siler og følelsen av utilstrekkelighet blandet med desperat søvnmangel kan gjøre nybakte foreldre syke. Og sinte. Det kan smelle, mot de uskyldige og mest forsvarsløse.

Hvor mange barn utsettes for vold hjemme hvert år? Det finnes det ingen offentlig statistikk på. Hva er egentlig straffen for å skade sitt eget barn for livet eller i verste fall å skade barnet så hardt at det dør? Det finnes det heller ingen offentlig statistikk på. Vold mot barn er satt på dagsorden. Politi, påtalemyndighet og domstolene har de siste årene fått marsjordre. Men det betyr ikke nødvendigvis at barns rettssikkerhet er blitt noe bedre.

Antallet anmeldte saker om voldsutsatte barn har eksplodert. Flere av sakene handler om de aller minste – spebarna. Hvert år svever 12-15 av dem mellom liv og død etter å ha blitt mishandlet av foreldrene sine. Vanligvis registrert i media som en liten notis. En kjapp melding på tv eller radio. Så hører vi ikke noe mer om barna. Noen av dem dør. Noen overlever så vidt, men med så store hjerneskader at de blir pleietrengende resten av livet. De vokser opp, men kan ikke snakke, løpe, leke eller gå.

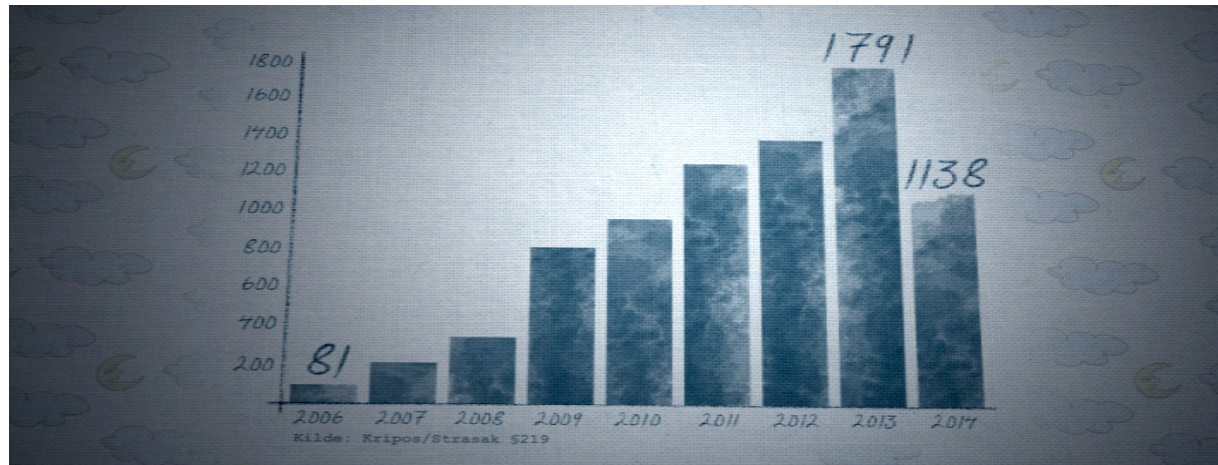
Med prosjektet **Du ser det ikke før du tror det** ville jeg kartlegge barna og de familiene som er blitt rammet av noe av det aller verste - vold bak lukkede dører. Jeg ville fortelle de tauses vitnenes historier og undersøke hvordan sakene deres er blitt behandlet i rettsapparatet. Mitt mål var å få fram det ingen offentlige statistikker kunne fortelle meg: hvem er disse barna og hva slags rettssikkerhet har de egentlig? En bitteliten del av meg kan forstå dem, men jeg kan samtidig ikke fatte: hva slags foreldre er det som slår sine egne nyfødte helseløse?

Nyhetsserien vakte sterke reaksjoner og tips fra aktører og privatpersoner strømmet på: om henlagte saker, mistenkte foreldre, døde barn, lave straffer, manglende bekymringsmeldinger og dårlig barnevern. Regjeringen la til slutt fram en rekke nye tiltak for å forbygge vold mot barn. Straffenivået skal utredes videre og det kan bli innført minstestraff. Kanskje får også barna som mishandles så grovt at de dør, en egen "havarikommisjon" nå.

IDÉ OG PROBLEMSTILLINGER

Ideen til prosjektet startet med et kildemøte hos Kripos i mai 2014. Ett møte ble til flere utover sommeren, og jeg ble etterhvert godt kjent med tre etterforskere, som kun jobber med voldsutsatte barn. Jeg ble grepet av problemstillinger det var verdt å jobbe videre med: økningen av saker var trolig enorm, men det fantes ikke egne statistikker som viste dette. Kripos mente dessuten at de bisto i mange flere saker nå enn før der spebarn er blitt mishandlet. Jeg fikk høre om hva som møter dem, når de rykker ut til sykehus over hele landet: babyer i respirator med uforklarlige skader, hvordan foreldre i krise våker over barnet sitt ved sykesengen og i neste øyeblikk blir siktet og fengslet for selv å ha påført barnet skadene. Jeg lærte om sikring av medisinske bevis og barnas alvorlige skadeomfang, og om den vanskelige etterforskningen av denne type saker, uten vitner.

Jeg trengte dokumentasjon. Men i politiets egne statistikker havner saker om vold mot barn i den veldig store haugen av familievold, anmeldt etter Straffelovens paragraf §219. Her er det tusenvis av saker hvert år. Politiet selv kalte det en sekkepost. Det tok dem nesten fire måneder å få skilt ut sakene som gjaldt barn under 18 år.

Økningen fra 2006 fram til i dag var eksplosiv, fra 81 fornærmede til 1791 i fjor. Tallene ble utgangspunktet mitt til å se videre på temaet vold mot barn. Jeg startet med å sette meg skikkelig inn i Straffelovens § 219, 228, 229 og 242, forskjellen på dem og hvilke strafferammer som kunne brukes i forskjellige type saker. Øvre strafferamme var inntil 6 eller 10 års fengsel.

Etterforskerne mente dessuten at dommene mot foreldre som mishandler barna sine blir for milde. Politijuristene bruker ikke lovverket eller strafferammene riktig, sa de. Eller de klarer ikke å bevise forsett. Men etterforskerne kunne ikke begrunne påstandene skikkelig. For ingen hadde sett på sakene samlet.

Jeg snakket med lokale politijurister og statsadvokater, strafferettsekspert, barneleger, barnepsykologer, rettsmedisinere og forskere. Den ene tipset gjerne om en annen som kanskje visste, og slik fortsatte ringerunden. Men ingen av disse kildene heller, satt på informasjonen jeg lette etter: hvordan blir sakene om voldsutsatte barn behandlet i rettsapparatet? Hva er egentlig straffen for foreldre som skader sitt eget barn eller i verste fall skader det så hardt at det dør?

Jeg måtte kartlegge straffeutmålingene selv. Målet var å kunne si noe om gjennomsnittet opp mot hvordan slike saker behandles og straffes for voksne (se vedlegg 5). Men målet var også å kunne fortelle barnas historier – å få møte de små skjebnene.

HVA ER NYTT?

*Antallet fornærmede i anmeldte barnevoldsaker har eksplodert, fra 81 fornærmede i 2006 til 1791 i fjor og 1138 hittil i år.

*Kripos bistår i fire ganger så mange saker om spebarn som for 5 år siden. 12-15 babyer er hvert år i livsfare på grunn av vold hjemme

*Ikke-etnisk norske foreldre er overrepresentert på statistikken over anmeldte voldssaker mot førskolebarn

*Foreldre som mishandler babyene sine får lave straffer, i gjennomsnitt 5 års fengsel for å mishandle babyen til døde, og i gjennomsnitt 15 måneders fengsel for å påføre babyen alvorlige og varige skader

*Flere foreldre, til spebarn som har fått alvorlige og varige skader, er de siste årene frifunnet. Foreldrene er likevel dømt til å betale barna erstatning.

*Voldsutsatte barn må vente i inntil 200 døgn på å bli avhørt. Politiet prioriterer ikke disse avhørene fordi de ikke har en lovpålagt frist, slik barn som er utsatt for seksuelle overgrep har

*Hundrevis av voldsutsatte barn får ikke fosterhjem. Står i kø etter at sakene deres er avdekket. Stor mangel også på beredskapshjem i norske kommuner

METODER

Metode 1: Innsamling og analyse Lovdata, tingretter og lagmannsretter

Ved hjelp av Lovdata ønsket jeg først å hente ut og analysere alle rettskraftige dommer fra 2000-2014 på Straffelovens §219 (familievold), §228, §229 (legemsbeskadigelse) og §242 (hjelpeløs tilstand). Dette er de paragrafene som oftest blir brukt i saker om voldsutsatte barn.

NRKs researchsenter, ved Eva Akerbæk, Vidar Krumins og Silja Vaspä, ble koplet inn. I utgangspunktet så vi for oss å avgrense søket til de siste fem årene.

Det finnes ikke noe komplett søkbart register over alle rettsavgjørelser i Norge. Vi var dermed nødt til å akseptere at utvalget vårt ikke ville bli fullstendig, men heller ville være et utvalg dommer.

Vi startet søket etter relevante dommer i Lovdata. Stiftelsen Lovdata gjør blant annet rettsavgjørelser fra norske domstoler tilgjengelige. Lovdatas utvalg av rettsavgjørelser er imidlertid ikke fullstendig når det gjelder tingrett- og lagmannsretter. Det er frivillig for domstoler eller sakens parter å levere inn rettsavgjørelsen til Lovdata.

Vi valgte å gå bredt ut i de første søkene vi gjorde, slik at vi kunne få et overblikk over hvilke kriterier som ga relevante treff. Vi benyttet oss av det avanserte søket i Lovdata Pro, med søk på alle strafferettslige avgjørelser hvor Straffelovens paragrafer §228, §229 og §219 er nevnt, for de siste fem årene i tillegg til inneværende år. Dette ga 3347 treff (se vedlegg 1).

Dette var helt umulig for meg å gjennomgå på en skikkelig måte, i et prosjekt som per nå var et enkeltmannsforetak.

LOVDATAPRO

Rettskilder

Rettsområder

Registre

Avansert søk

Hurtigsøk i hele Lovdata...

Hurtigsøk konfliktråd

Hurtigsøk straffelov

Almindelig borgerlig Stra...
LOV-1902-05-22-10

Søkehistorikk

Avansert søk STR

Avansert søk spedbarn*, spebarn*, sønn...

Avansert søk spedbarn*, spebarn*, sønn...

Min side

Nyhets
Hjelp og informasjon

Nyhets
Om Lovdata

AVANSERT SØK

STR

Veg

Tøm

Lover og forskrifter mv.

Rettsavgjørelser

Alle sivile avgjørelser (SIV)

Alle strafferettslige avgjørelser (STR)

Høyesterett

Lagmannsretter

Tingretter

Spesialdomstoler

Publikasjoner

Forarbeider og stortingsdokumenter

Litteratur

Rundskriv og uttalelser

Nemnder og utvalg mv.

Internasjonalt

Organisasjoner

Søk i rettskilder: HRSTR LASTR LBSTR LESTR LGSTR LFSTR LHSTR LXSTR TRSTR (klikk på rettskilde-forkortelsen for å åpne kronologisk register)

☐ Søk i sammendrag
☐ Begrens til avsnitt
☒ Utvid søket med synonymer
☒ Søk med åpen endelse

Emne 1:

Emne 2:

Emne 3:

Lovhenvisning: LOV-1902-05-22-10-§219, LOV-1902-05-22-10-§229, LOV-1902-05-22-10-§228

Dato: 2008 - 2014

Publisert/Tidskrift:

Instans:

Parter:

Saksgang:

Promille:

Narkotikatype:

Narkotikahandling:

Narkotikamengde:

Straffart (narkotika/promille):

Straffelengde (narkotika/promille):

Utmålt bot (narkotika/promille):

Forfatter:

Fant 3347 dokumenter.

9030

13907

Dette ble en altfor omfattende å gjennomgå i det som var et enkeltmannsforetak og dessuten var trefflista lite spesifikk for vårt formål. Søket måtte avgrenses. Men siden Lovdata ikke gir noen definert mulighet til å avgrense søk på informasjon om fornærmede i saken, for eksempel på alder, måtte vi forsøke å gjøre dette via fritekstsøk i emnefeltene. Vi måtte her også ta hensyn til at gjerningsperson skulle være i familierelasjon med fornærmede, altså barnet.

Siden Lovdatas metadata og søkemuligheter var for lite spesifikke for vårt behov fant vi aldri en søkestreng som ga oss alle relevante rettsavgjørelser i en treffliste. Vi gjorde derfor flere ulike søk, og lot dem komplettere hverandre ved å gjøre dem overlappende. Underveis samlet vi relevante dommer i en utvalgsliste. Under vises et eksempel på søk vi gjorde (se vedlegg 2). Vi hadde før dette søket endret grunnlaget for saken til også å gjelde Straffelovens §242. Dessuten gikk vi nå 10 år tilbake i tid, ikke fem som i tidligere søk.

LOVDATAPRO

Rettskilder

Rettsområder

Registre

Avansert søk

Hurtigsøk i hele Lovdata...

Almindelig borgerlig Stra...
LOV-1902-05-22-10

Søkehistorikk

Avansert søk STR

Avansert søk spedbarn*, spebarn*, sønn...

Avansert søk spedbarn*, spebarn*, sønn...

Min side

Nyhets
Hjelp og informasjon

Nyhets
Om Lovdata

Avansert søk spedbarn*, spebarn*, sønn...

Avansert søk spedbarn*, spebarn*, sønn...

Avansert søk spedbarn*, spebarn*, sønn...

AVANSERT SØK

STR

Veg

Tøm

Lover og forskrifter mv.

Rettsavgjørelser

Alle sivile avgjørelser (SIV)

Alle strafferettslige avgjørelser (STR)

Høyesterett

Lagmannsretter

Tingretter

Spesialdomstoler

Publikasjoner

Forarbeider og stortingsdokumenter

Litteratur

Rundskriv og uttalelser

Nemnder og utvalg mv.

Internasjonalt

Organisasjoner

Søk i rettskilder: HRSTR LASTR LBSTR LESTR LGSTR LFSTR LHSTR LXSTR TRSTR (klikk på rettskilde-forkortelsen for å åpne kronologisk register)

☐ Søk i sammendrag
☐ Begrens til avsnitt
☒ Utvid søket med synonymer
☒ Søk med åpen endelse

Emne 1: spedbarn*, spebarn*, sønn*, datter*, stesønn*, stedatt*, baby*, småbarn*, "månedet gammel"

Emne 2: mishandl*, legems*, "shaken" baby*, filler*

Emne 3:

Lovhenvisning: LOV-1902-05-22-10-§219 ,LOV-1902-05-22-10-§228, LOV-1902-05-22-10-§229, LOV-1902-05-22-10-§242

Dato: 2004-2014

Publisert/Tidskrift:

Instans:

Saksgang:

Promille:

Narkotikatype:

Narkotikahandling:

Narkotikamengde:

Straffart (narkotika/promille):

Straffelengde (narkotika/promille):

Utmålt bot (narkotika/promille):

Forfatter:

Fant 1208 dokumenter.

7265

8530

21753

Søket ga fortsatt svært mange treff, hvorav de færreste var relevante for oss. Vi måtte finne en måte å avgrense søket ytterligere.

Vi valgte derfor å søke kun i Lovdatas sammendrag av avgjørelsene. Dette gjorde vi for å utelukke saker der paragrafene og søkeord var nevnt kun kort i domteksten. Vi fikk på denne måten avgrenset trefflistene en god del (se vedlegg 3):

Søk i rettskilder: HRSTR LASTR LBSTR LESTR LGSTR LFSTR LHSTR LXSTR TRSTR (klikk på rettskilde-forkortelsen for å åpne kronologisk register)

Nullstill Søk

☒ Søk i sammendrag ☐ Begrens til avsnitt ☒ Utvid søket med synonymer ☒ Søk med åpen endelse

Emne 1: spedbam*, spebam*, sønn*, datter*, stesønn*, stedatt*, baby*, småbarn*, "måned* gammel*" 1474

Emne 2: mishandl*, legems*, "shaken" baby*, filleri* 4651

Emne 3: 17

Lovhenvvisning: LOV-1902-05-22-10-§219 , LOV-1902-05-22-10-§228, LOV-1902-05-22-10-§229, LOV-1902-05-22-10-§242 17

Dato: 2004-2014 21753

Publisert/Tidsskrift:

Instans:

Like fullt inneholdt trefflistene fremdeles mye støy, men antall treff var nå overkommelig å gå gjennom manuelt. Avgjørelsene som ligger i Lovdata er anonymiserte, men vi kunne på bakgrunn av dokumentene avgjøre om de passet inn i utvalget. Her skilte vi ut frifinnelser og saker der tiltalte var dømt for flere lovbrudd enn mishandling av barna sine, for eksempel vold mot samboer/ektefelle eller narkotikakriminalitet. Dette var for å få et korrekt resultat på gjennomsnittlig straffeutmåling.

Vi gjorde som nevnt flere overlappende søk, og satt til slutt igjen med en utvalgsliste på 20 saker (fra alle tre domstolsnivåer) som vi kunne undersøke nærmere.

For å eventuelt supplere utvalget av dommer fra Lovdata gjorde vi ytterligere undersøkelser:

*Vi lette i avisarkiver via Nasjonalbibliotekets base over digitaliserte aviser og mediearkivet Atekst. Vårt mål var å finne omtalte saker der små barn var utsatt for vold, slik at vi kunne gå videre med opplysningene og lete opp saken i Lovdata eller hos den aktuelle tingretten. Dessverre ga ikke søkene treff på nye saker.

*Vi kontaktet landets 30 største tingretter, valgt ut etter Domstolsadministrasjonens oversikt over hvem som behandler flest meddomsrettssaker. Tesen var at saker som gjelder grov mishandling av spebarn er saker som kanskje de involverte dommerne husker. Vi begynte derfor en ringerunde til landets tingretter. De fleste tingrettene var villige til å gjøre et forsøk på å hjelpe oss, og vi fulgte opp telefonsamtalene med en nærmere beskrivende e-post (se vedlegg 4.) Vi fikk dessverre ikke svar fra alle tingrettene. De som svarte, husket ikke spesifikke saker om spebarn. Flere forklarte at domstolen behandler så mange saker hvert år, at det er umulig å huske selv dem som gjaldt vold mot små barn. En mulighet ville være å bla manuelt gjennom protokollene i tinghusene, men dette hadde vi dessverre ikke kapasitet til å gjøre.

*Vi kontaktet også Riksadvokatembetet. Som øverste ledd for påtalemyndigheten, håpte vi at Riksadvokatens kontor kunne bistå med tallmateriale på avgjorte straffesaker som gjelder vold mot spebarn. Men Riksadvokatens kontor har ikke mulighet til å hente slike statistikker ut av sitt tallmateriale.

*I tillegg kontaktet vi Politidirektoratet, men også her fikk vi negativt svar. POD henviste til tall fra StraSak-registret, men dette var også altfor lite detaljerte til at vi kunne trekke ut tall om bakgrunn til sakene våre.

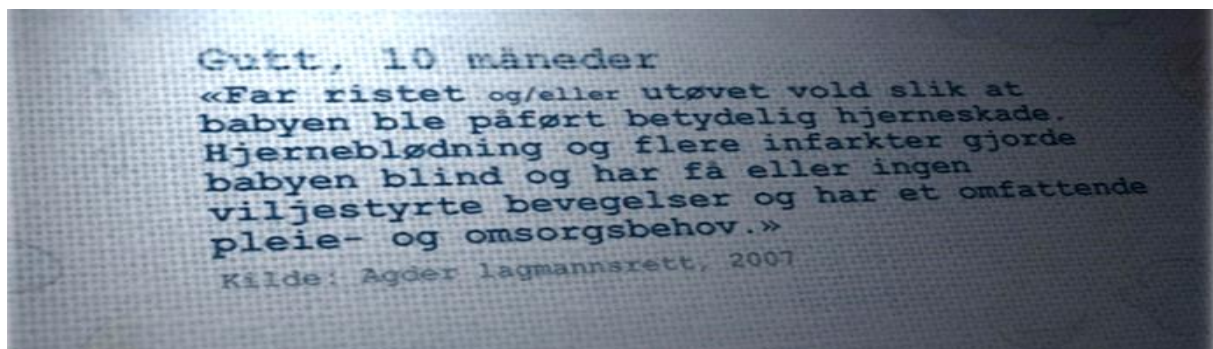
*Lokale politiadvokater derimot husket på et par for meg hittil ukjente saker, som viste seg ikke å være registrert i Lovdata. Disse ble dermed hentet inn fra de aktuelle tingrettene.

Med et kvalitetssikret utvalg foran meg, kunne jeg ta kontakt med samtlige lagmannsretter, ved hjelp av saksnummeret registrert i Lovdata, for å få kopier av dommene med personopplysninger. Jeg måtte også sjekke at samtlige dommer faktisk var rettskraftige. Selv om de var det, var jeg likevel interessert i å se på utviklingen i sakene fra første instans, tingretten, til andre instans lagmannsretten. Derfor tok jeg også kontakt med de aktuelle tingrettene, for å få ut kopier av avgjørelsene deres. Ofte korresponderte ikke saksnummeret fra lagmannsretten tilbake til tingretten, så det ble mye fram og tilbake med navn og datoer. Ofte kunne sakene spores opp på partene i stedet, for eksempel den aktuelle politiadvokaten som førte saken den gangen.

Jeg dobbeltsjekket deretter at ingen av sakene var omgjort av Høyesterett. Faktisk viste det seg at av 20 saker, var ingen av dem behandlet av Høyesterett på straffeutmåling. Lagmannsrettene, med unntak av et par tingrettssaker som aldri ble anket, stod altså for straffeutmålingene.

Mål: Å framskaffe og analysere så mange som mulig rettskraftige dommer, der spebarn er blitt mishandlet av en eller begge foreldrene sine og der en eller begge foreldre er dømt for mishandlingen.

Resultat: 20 aktuelle, rettskraftige dommer fra 2000-2014.

Metode 2: Kartlegging og kategorisering Excel

Etter innsamling og analyse, startet det store arbeidet med å kartlegge barna, deres pårørende, gjerningspersoner og omsorgspersoner i dag, samt straffenivået i hver enkelt sak. Med mange dokumenter foran meg, gjaldt det å holde tunga rett i munnen. Jeg opprettet et Excel-skjema med ulike kategorier. Jeg var åpen for å registrere mer enn jeg hadde bruk for fra hver enkelt dom, fordi det kanskje kunne ligge interessante mønstre i andre opplysninger enn de jeg hadde på blokka.

Kategoriene jeg valgte var:

År

Domstoler (med saksnummer)

Navn politiadvokat/statsadvokat

Navn forsvarer

Navn baby

Fødselsdato baby

Navn gjerningsperson

Fødselsdato gjerningsperson
 Relasjon til barnet
 Paragraf tiltalt
 Paragraf dømt
 Fengselsstraff
 Grunnlag (filleristing, spark, støt eller slag, brudd osv.)
 Skader (hjerneblødning, brudd, blokkerte luftveier osv.)
 Varige skader (død, varig pleietrengende, invalid, hjerneskade osv.)

Skjemaet i Excel (eksemplet er anonymisert av personvernansyn) ble et oversiktlig research-dokument i ukene framover (se også vedlegg 5):

Navn på baby	Fødselsdato baby	Navn gjerningsperson	Fødselsdato gjerningsperson	Relasjon	§ tiltalt	§ dømt	Fengselsstraff	Grunnlag	Skader
				far	§ 229 jf § 232	§ 229 jf § 232	4 år	filleristet	shaken baby syndrom, blødninger, hjerneop
				far	§ 229 jf § 232	§ 229 jf § 232	9 mnd	filleristet og/eller støt og/eller slag	brudd i hodeskallen, blødninger
				far	§ 229 jf § 232	§ 229 jf § 232	5 mnd	bøyde beinet med stor kraft og/eller slag	brudd i lårbeinet
				mor	§ 229 jf § 232, § 219	§ 229 jf § 232, § 219	7 år	blokkerte luftveier	hjerrestans, hjernesk
				far	§ 229 jf § 232	§ 228 jf § 232	1 år og 6 mnd	filleristet	shaken baby syndrom, hjernen, netthinnebli
				far	§ 242 jf § 243	§ 242 jf § 243	3 år	unnløst å sørge for behandling	hjerneskade, nedsatt syrpåse, epilepsi og br
				far	§ 229 jf § 232	§ 228 jf § 232	1 år og 6 mnd	filleristet	shaken baby syndrom, hjernen, netthinnebli

Mål: Å kategorisere all informasjon fra samtlige dommer i et lesbart dokument, for å blant annet måle straffenivået i sammenlignbare saker

Resultat: Gjennomsnittlig straffenivå i saker der en eller begge foreldre er dømt for å ha mishandlet spebarnet sitt til døde er 5,4 års fengsel

Gjennomsnittlig straffenivå i saker der en eller begge foreldre er dømt for å ha påført spebarnet sitt alvorlige eller livsvarige skader er 15,6 måneders fengsel

Metode 3: Bosted og omsorgspersoner Folkeregistret

For å kunne fortelle barnas historier, var det viktig å finne ut hvor barna lever i dag og hvem som er deres omsorgsperson(er). I avgjørelsene fra lagmannsrettene fant jeg barnas navn og fødselsdatoer og navn og fødselsdatoer på den eller de dømte foreldrene. I tingrettenes behandling av erstatningsspørsmålet, fant jeg pårørendes navn, som regel tidligere ektefelle, samboer eller ekskjæreste til gjerningspersonene. Dommene inneholdt også ofte den adressen, der mishandlingen skjedde tilbake i tid, selv om det skulle vise seg at få av barna levde på samme adresse i dag.

Med en rekke forskjellige søk i Folkeregistret med opplysninger fra dommene, kunne barna og familiene deres kartlegges videre. Det var enkelt å få treff på riktige personer, spesielt på grunn av opplysninger om fødselsdato fra domsavgjørelsene. Slik fant vi nåværende bosted på barna. Vi søkte i Historikk og undersøkte hvor barna har bodd tidligere. Vi undersøkte også navnehistorikk, for å se om barna hadde endret navn, noe flere av dem hadde.

Opplysningene om bosted som er markert med rødt er det vi søkte videre på, for å finne nøyaktig samme bosted.

Her er det gjort et detaljsøk på en person, en tilfeldig valgt Jan Johansen, så dere kan se hvordan vi jobbet (se vedlegg 6):

The screenshot shows the EVRY Det sentrale folkeregister interface. The left sidebar contains a menu with categories like 'Søk i flere registre', 'Eiendom', 'Person', 'Kjøretøy', 'Kreditt', 'Foretak', 'Likningsopplysning', and 'Andre tjenester'. The main content area displays search results for 'JOHANSEN JAN ERIK'. The 'Registrerte opplysninger' section is highlighted with a red box, showing details like 'Bo-kommune: 0625 NEDRE EIKER', 'Rekvirent: 01057/ 0285/', 'Bolignr.: H0101', and 'Flyttedato: 02.07.2012'. The 'Familienummer' section is also highlighted with a red box, showing details like 'Etternavn: JOHANSEN', 'Fornavn: JAN ERIK', 'Kjønn: M', 'Statsborgerskap: 0602 DRAMMEN', 'Fødested: BUSK.SENTR.SYKEHUS', and 'Flyttet fra kommune: 0622 KRØDSHERAD'. The right sidebar contains a 'VELG PRODUKT' section with options like '1. Detaljer' and '2. Historikk', and a 'Tilbakemelding DSF' section.

Vi brukte numerisk adressesøk og fylte inn kommunenummer, gatenummer, husnummer og bolignummer (se vedlegg 7).

The screenshot shows the EVRY Det sentrale folkeregister interface with the search criteria for 'JOHANSEN JAN ERIK'. The 'VELG SØK' section is highlighted with a red box, showing the search method 'Numerisk adressesøk'. The 'Fyll inn søkekrav' section is also highlighted with a red box, showing the search criteria: 'Sted: Kommunenr. 0625', 'Gårdsnr.: 01057', 'Bruksnr.: 0285', 'Festnr.: H0101', and 'Bolignr.: H0101'. The 'GATENUMMERSØK' section is highlighted with a red box, showing the search criteria: 'Gatenr.: 01057', 'Husnr.: 0285', 'Bokstav: H0101', and 'Bolignr.: H0101'. The right sidebar contains a 'VELG PRODUKT' section with options like '1. Aktuelle opplysninger' and '2. Historiske opplysninger', and a 'Tilbakemelding DSF' section.

Først søkte vi i Aktuelle opplysninger for å se hvem som er registrert på samme adresse (se vedlegg 8).

EVRY

OM INFOTORG

DEMO

NYHETER

KUNDESERVICE

MIN KONTO

LOGG UT

Det sentrale folkeregister

Kilde og behandlingsansvarlig: Skattedirektoratet

Skriv ut Skriv ut alle

Treffliste

Antall treff i Det sentrale folkeregister: 2

F.dato	Persnr	Navn	Adresse/Status	B.nr	P.nr	K.nr
		JOHANSEN JAN ERIK		H0101	3055	0625
		JONSÅS BELINDA		H0101	3055	0625

VELG PRODUKT

- ☒ Detaljer
- ☐ Historikk
- ☐ Relaterte personer

Tilbakemelding DSF

Nytt søk Bestill

Vi gjorde samme søket på historiske opplysninger, for å se hvem som var registrert på samme adresse (se vedlegg 9).

EVRY

OM INFOTORG

DEMO

NYHETER

KUNDESERVICE

MIN KONTO

LOGG UT

Det sentrale folkeregister

Kilde og behandlingsansvarlig: Skattedirektoratet

Skriv ut Skriv ut alle

Treffliste historikk

Antall treff i Det sentrale folkeregister: 8

F.dato	Persnr	Navn	Adresse/Status	P.nr	K.nr	Dato
		TELLEFSEN KJELL ERIK			0624	10.10.02
		MALMSTEIN				
		DALE LISE		3320	0624	17.07.02
		FOMINA OLGA		3050	0625	14.04.05
		JOHANSEN JAN ERIK		3055	0625	09.07.12
		REITAN BJORN ROGER		3217	0706	25.10.02
		JONSÅS BELINDA		3055	0625	25.05.12
		FOMIN EVGENY		3050	0625	16.06.04
		BERGAN KENT KAARE		3050	0625	17.07.02

VELG PRODUKT

- ☒ Detaljer
- ☐ Historikk
- ☐ Relaterte personer

Tilbakemelding DSF

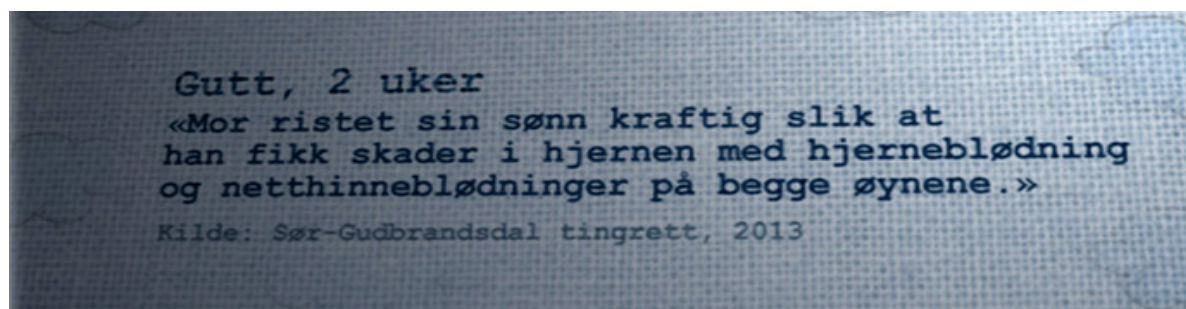
Nytt søk Bestill

Dommene fortalte meg at flesteparten av barna hadde havnet i beredskapshjem etter å ha blitt mishandlet hjemme. Ofte blir både mor og far siktet innledningsvis i slike saker, før etterforskning forhåpentligvis avklarer hvem av dem som var til stede når volden ble utøvet. Sjelden blir både mor og far dømt, men hvem har omsorgen for de voldsutsatte barna i dag? Søkene i Folkeregistret viste at flere av barna var blitt plassert i permanente fosterhjem, og vi søkte videre for å finne navnene på fostermor og/eller fosterfar. I tilfeller der barna var permanent flyttet ut av sine biologiske familier, ville det være fosterfamiliene som hadde mest kjennskap til barnas helse i dag.

Nok en gang gjaldt det å holde tunga rett i munnen. Jeg satt på så mange navn, tidligere og nåværende adresser og andre personlige opplysninger, og la derfor dette inn i et eget Excel-skjema (ikke vedlagt av personvern hensyn). En del av opplysningene, som for eksempel hvis barna var flyttet til permanente fosterhjem, la jeg dessuten inn i det første Excel-skjemaet der alle dommene ble kategorisert (se vedlegg 5). Jeg tilføyde kategorien "kommentarer". Etter en del 1881-søk med navn og adresser fra folkeregistret, la jeg også til kategorien "kontaktinformasjon".

Mål: Finne bosted og kontaktinformasjon til samtlige barn, deres foreldre eller andre omsorgspersoner

Resultat: Et oversiktlig research-dokument med navn, adresser og omsorgspersoner for samtlige av de 20 barna, samt kontaktinformasjon til alle familiene

Metode 4: Familienes livssituasjon Sosiale medier, forum, blogger og søkemotorer

Før metode 5 **Timesvis på telefonen** prøvde jeg å finne ut litt mer om barnas og familienes livssituasjon i dag. Jeg fant ut endel gjennom åpne profiler på sosiale medier, forum, blogger og søkemotorer: at en dømt mor hadde fått utsatt soningen sin og beholdt kontakten med den nå 1 år gamle sønnen, til tross for at hun var dømt for å ha skadet han for resten av livet. At en bestefar hadde brutt all kontakt med sin biologiske sønn på grunn av det han hadde gjort. Han prioriterte det skadde barnebarnet i stedet. At en annen bestefar stod sin sønn, barnets far, last og brast. Og at en mor hadde flyttet sammen med ekskjæresten igjen og fått nye barn med ham, til tross for at han var dømt for å ha mishandlet deres første datter til døde.

Jeg følte meg som en kikker og informasjonen var aldri ment for publisering, men svært nyttig å ha i bakhodet før jeg skulle kontakte familiene. Kategorien "kommentarer" i det første Excel-skjemaet (se vedlegg 5) ble stadig lengre. Dessuten lagret jeg kontaktinformasjonen til en del besteforeldre, og tenkte det var greit å snakke med noen av dem, før jeg tok direkte kontakt med den eller de som hadde omsorgen for det voldsutsatte barnet nå.

Mål: Kartlegge familieforhold videre og skaffe mer bakgrunnsinformasjon om livssituasjonen deres

Resultat: Bedre oversikt over slektninger og familieforhold i de fleste berørte familiene

Metode 5: Timevis på telefon

Så startet den mest krevende jobben: å oppnå kontakt og snakke med familiene. Med 20 saksmapper, en for hver dom, og et stort Excel-dokument (se vedlegg 5) foran meg satt jeg ukesvis på mail, var ute for å treffe pårørende eller snakket med dem i telefonen. Det var svært ubehagelige telefonsamtaler å ta, men enda verre å få. Jeg rippet opp i gamle sår. Jeg gravde og spurte om det mest private. Jeg satt på opplysninger personen i andre enden trodde ingen andre visste om. Jeg ble møtt med sinne, tårer og fortvilelse. Mange trakk seg unna og enkelte brøt all kontakt. Noen få tok betenkningstid da de fikk spørsmål om å la seg intervju, åpent eller anonymt, men ingen orket stille. Jeg mistet motet mange ganger.

Ofte var det nyttig å snakke med bistandsadvokater, forsvarere, besteforeldre, brødre eller søstre underveis, men jeg måtte likevel jobbe for å få treffe eller snakke med mødrene og fedrene direkte. I løpet av disse ukene snakket jeg med mellom 30-40 av de personene jeg hadde kartlagt, som var direkte berørt av det barna var blitt utsatt for.

Flere hadde ny partner og nye barn som ikke visste hva som hadde skjedd med storebror eller storesøster. Andre hadde flyttet til små, gjennomsluktige lokalmiljø, der ingen visste noe om barnas skjebner. Der anonymisering ikke ville hjelpe. Andre hadde tilgitt alt og var slettes ikke klare for å problematisere igjen det som hadde skjedd.

Jeg lærte likevel nok om barna og hvordan de hadde det i dag, til å kunne fortelle deres historier. Researchdokumentet i Excel (se vedlegg 5) ble ytterligere fylt ut underveis. Men tv-fortellinger krever mer enn som så. Tre ganger på tre uker var flybilletter og fotograf booket, og «case» hadde sagt ja til å stille. Men tre ganger måtte vi avlyse i siste liten eller reise tomhendt tilbake, fordi intervjuobjektene trakk seg. Historiene ble for dem for tunge å fortelle.

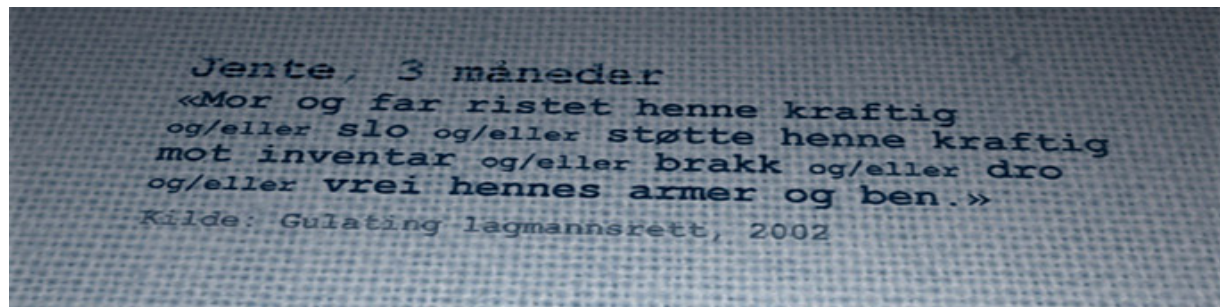

Så - endelig gjennombrudd! I begynnelsen av oktober 2014 sa en fosterfamilie og barnevernet i den aktuelle kommunen ja. Fosteremor hadde litt større avstand til det barnet var blitt utsatt

for, og barnevernet mente det var viktig å vise fram de alvorlige følgene vold mot barn kan ha. En biologisk mor var også villig til å la seg intervju om det som skjedde i familien hennes for nesten sju år siden. Jeg nærmet meg publisering.

Mål: Å lære mest mulig om de voldsutsatte barnas situasjon i dag. Å finne en eller flere familier som var villig til å fortelle barnas historier på tv.

Resultat: Oversikt over helsetilstanden og omsorgssituasjonen til samtlige barn. En fosterfamilie og en mor sa ja til tv-opptak

PUBLISERING

Målet var å publisere en flermedial nyhetsserie som over flere dager kunne sette teamet vold mot barn på dagsorden. Stolpene ble bestemt, mens oppfølginger ble planlagt og laget underveis ettersom hvilken vei reaksjoner og debatten i offentligheten gikk.

Vi bestemte oss for å slippe første sak, en teaser, på nett på ettermiddagen tirsdag 21.oktober 2014, deretter Dagsrevyen, Dagsrevyen 21, Dagsnytt neste morgen osv. Serien, på til sammen 23 saker, gikk i til sammen 14 dager med noen oppfølginger også senere på høsten. Den samme kvelden som vi lanserte, ble nok et foreldrepar arrestert, siktet for å ha mishandlet og påført den seks uker gamle babyen sin alvorlige skader...

Dette er det som til sammen ble publisert på tre plattformer i nyhetsserien **Du ser det ikke før du tror det:**

- 21/10/2014: Eksplosiv økning i barnevoldsaker, nrk.no
- 21/10/2014: 12-15 spebarn i livsfare hvert år på grunn av vold hjemme, Dagsrevyen/nrk.no
- 21/10/2014: Nettmøte på nrk.no om vold mot barn
- 21/10/2014: Helsestasjoner ikke pålagt å melde fra om vold, Dagsrevyen 21
- 21/10/2014: Enorme mørketall rundt vold mot barn, nrk.no
- 22/10/2014: Ikke-etnisk norske foreldre overrepresentert, Dagsnytt 0730/nrk.no
- 22/10/2014: Ikke-etnisk norske foreldre bruker vold i oppdragelse, nrk.no
- 22/10/2014: Barneombudet krever handling, Nyhetslunsj
- 22/10/2014: Voldsutsatte barn blir undersøkt for sent av leger, Dagsnytt 15
- 22/10/2014: Foreldre som mishandler spebarna sine dømmes til lave straffer, Dagsrevyen/nrk.no
- 22/10/2014: Domstolene har ikke fulgt opp politiske signaler, Dagsrevyen 21/nrk.no
- 23/10/2014: Barna som ikke blir trodd, NRK Ytring
- 23/10/2014: Vold mot voksne tas mer på alvor enn vold mot barn, nrk.no
- 23/10/2014: Slik melder du fra til barnevernet, nrk.no
- 23/10/2014: Vold mot barn i Debatten, NRK 1
- 27/10/2014: 200 døgn ventetid før voldsutsatte barn avhøres, Dagsrevyen/nrk.no
- 27/10/2014: Uakseptabel ventetid. Justisministeren lover tiltak, Dagsrevyen 21
- 28/10/2014: Landets verste politidistrikt på å avhøre barn, Dagsnytt 0730/nrk.no
- 03/11/2014: Hundrevis av voldsutsatte barn får ikke fosterhjem, Dagsrevyen/nrk.no
- 04/11/2014: Voldsutsatte barn må vente, NRK Ytring
- 06/11/2014: Mødre slår de minste oftest, Dagsnytt 0730/nrk.no
- 19/11/2014: Regjeringen legger fram tiltaksplan, Dagsrevyen/nrk.no
- 08/12/2014: Krever havarikommisjon for barnedødsfall, Dagsrevyen/nrk.no
- 22/12/2014: Uforsvarlig barnevern i 55 små kommuner, Dagsrevyen/nrk.no
- 22/12/2014: Større kommuner=bedre barnevern, krever Høyre, Dagsrevyen 21

Her ser dere et utdrag av gjennomgangen av straffennivået, slik den ble presentert på nrk.no:

Jente, 5 mnd. Skader: Ribbeinsbrudd, leggbrudd, brudd på hodeskallen Varige skader: Døde av skadene. Gjerningsperson: Far Tiltalt for: Støtte mot guh, vegg eller inventar og/eller slo og/eller ristet kraftig Fengselstraff: 7 år	Jente, 3 mnd. Skader: Knusningskader og blodninger i hjernen, ribbeinsbrudd, flere brudd i lår, legger, fot og arm, lungebetennelse Varige skader: Døde av skadene. Gjerningsperson: Mor og far Tiltalt for: Støtte mot inventar, dro og/eller vrei og/eller ristet kraftig Fengselstraff: 4 år for både mor og far	Gutt, 11 mnd. Skader: Betydelige smerter i bein Varige skader: Kortvarig problemer med gangen, ingen varige mén. Gjerningsperson: Far Tiltalt for: Sparket, kastet og slo Fengselstraff: 7 mnd (inkluderer også straff for vold mot samboer)	Gutt, 2 mnd. Skader: Ribbeinsbrudd, hjerneblokkeringer og blodninger i øynene, lårbrudd Varige skader: Uklare fysiske og psykiske senskader. Gjerningsperson: Far Tiltalt for: Klemte hardt, ristet kraftig, slo, rykket eller vrei Fengselstraff: 5 mnd
Gutt, 3 mnd. Skader: Ribbeinsbrudd, armbrudd, betydelig smerte Varige skader: Betydelig smerte, ingen varige mén. Gjerningsperson: Far Tiltalt for: Klemte hardt, dro opp og slapp ned Fengselstraff: 6 mnd	Jente, 18 mnd. Skader: Brudd på hodeskallen, hjerneblokkeringer, benbrudd, kragebenbrudd, overarmsbrudd Varige skader: Store psykiske og fysiske skader, psykiske senefølgninger, ADHD, adferdsproblemer, ingen fysiske varige mén Gjerningsperson: Mor og stefar Tiltalt for: Pute mot ansikt, tvangsmating, flere brudd, filleristet Fengselstraff: 120 dager for mor og 1 år for stefar	Gutt, 10 mnd. Skader: Hjerneskode, hjerneblokkeringer, flere hjernefarkter Varige skader: Blind, få eller ingen viljestyrte bevegelser, omfattende pleie- og omsorgsbehov som er varig, døde 7 år senere, i 2012, av skadene Gjerningsperson: Far Tiltalt for: Ristet kraftig og/eller utøvet vold Fengselstraff: 1 år og 3 mnd	Jente, 1 mnd. Skader: Brudd på hodeskallen, hjerneblokkeringer, hjerneoppsvulming, brudd i begge lårbein og begge skinnbein, blåmerker panne og rygg Varige skader: Døde av skadene. Gjerningsperson: Far Tiltalt for: Ristet kraftig og/eller slo og/eller støtte mot hardt underlag Fengselstraff: 5 år

ETISKE VURDERINGER:

Prosjektet **Du ser det ikke før du tror det** var naturlig nok utfordrende etisk. Lange samtaler med pårørende over hele landet rippet opp i mange gamle sår.

Jeg ble møtt av sinne, tårer, forbannelse og fortvilelse. En sa han ville drepe barnets mor hvis hun oppsøkte ham og barnet etter soning. Andre som var blitt dømt og nektet straffskyld, følte de fikk en ny sjans til å forklare seg. Andre uten spor av anger. Eller tidligere ektefeller og samboere som stod sine menn eller kvinner last og brast, til tross for at de var dømt for å ha mishandlet barnet deres. De gjorde alt de kunne for å beskytte hverandre.

Uansett hvem jeg snakket med måtte jeg sette av godt med tid – morgen, dag eller sen kveld. Jeg måtte vise hensyn og medmenneskelighet, samme hvem jeg snakket med, jmf VVP 3.9 og 4.6. Men aller viktigst ble det å verne barna identitet, jmf VVP § 4.8, samtidig som målet jo var å avdekke og fortelle hva de var blitt utsatt for og hvordan de har det i dag.

Samtidig kom jeg i et vanskelig dilemma om tilsvarsretten. Jeg kunne ikke tilby et åpent tilsva fra en dømt far eller mor, jmf VVP § 4.14/4.15 opp mot § 4.7. Vi hadde bestemt at barna ikke burde identifiseres, og da kunne heller ikke biologiske foreldre det.

I en del av sakene, der den straffedømte moren eller faren hadde mistet all omsorg for barnet og ikke hadde hatt kontakt med barnet på flere år, kviet jeg meg for å ta kontakt i det hele tatt. Jeg var redd for å blåse barnets identitet. Hvordan ville det påvirke barnets situasjon og ham eller hennes pårørende? En mulig case måtte jeg gå bort fra nettopp på grunn av dette. Barnets mor hadde overtatt all omsorg og levde med det hardt skadde barnet i et lite lokalmiljø, mens barnets far etter soning hadde fått innført besøksforbud. Jeg kunne ikke risikere morens eller barnets sikkerhet. Hva veier tyngst, spurte meg selv flere ganger – kildevernet eller tilsvarsretten?

Jeg kom til slutt i kontakt med en fosterfamilie, som tar seg av en alvorlig hjerneskadet 7 år gammel gutt. Han ble påført store hodeskader hjemme da han var baby. Jeg hentet inn samtykke både fra barnevernet i den aktuelle kommunen og fra guttens biologiske mor. Både fosterfamilien og biologisk mor hadde i denne saken et avklart forhold til barnets far, til tross for at alle bodde i det samme, lille lokalmiljøet. Barnets far var dømt og hadde sonet 3,5 års fengsel for ikke å ha skaffet sønnen sin nødvendig legehjelp. Han hadde mistet all omsorg for sønnen og hadde brutt all kontakt med ham. Han fikk tilsva, men vi kunne ikke gjøre et åpent intervju med mannen ettersom gutten ble anonymisert.

Når det nærmet seg publisering gikk flere ledere i NRKs nyhetsavdeling og juridiske avdeling gjennom sakene.

ARBEIDSTID OG ORGANISERING

Jeg beregnet at prosjektet skulle ta 4-5 uker, men det tok 8 uker til sammen. Jeg jobbet alene og på heltid med dette i nyhetsavdelingens ON-gruppe (Originale Nyheter). Gruppen består av 4-5 journalister som byttes ut hver fjerde måned og en fast reportasjeleder. Innledningsvis (metode 1-3) fikk jeg, som nevnt, god hjelp av NRKs researchsenter. Det videre metodearbeidet og direkte kontakt med pårørende, selv om utvalget saker var relativt lite, var tungt å drifte alene. Jeg ble avvist gang på gang og følte til tider at jeg var altfor pågående overfor de rammede familiene. Etter research var gjennomført og opptak gjort, ble nettreporter David Vojislav Krekling, nettutvikler Glen Imrie, radioreporter Christine Svendsen, tv-reporter Vibecke Wold Haagensen og tv-grafikere Ellen Ulriksen, Christoffer Holm og André Håker koplet på prosjektet. TV-reporter Marit Higrav hadde i lengre tid jobbet med en sak om ventetiden for dommeravhør, og denne saken ble aktualisert og innlemmet i prosjektet. Redaksjonssjef Anders Børringbo fulgte prosessen med prosjektet fra start til slutt.

KONSEKVENSER

Temaet vold mot barn stod på dagsorden i flere medier store deler av oktober og november 2014 og vekket sterke reaksjoner. Her er noen av dem:

*Barneombudet og andre aktører kom med en rekke krav for å forebygge og avdekke vold mot barn, og det ble arrangert minihøring på Stortinget.

*Riksadvokaten, som hittil ikke har hatt noen statistikk å forholde seg til, ønsker å bygge videre på NRKs gjennomgang av straffenivået i saker der spebarn er blitt mishandlet. Oversikten skal i embetet analyseres videre framover. Embetet har dessuten bedt statsadvokatene ta ut strengere tiltaler i denne type saker, der det er mulig.

*Flere politiske partier, blant annet Ap og KrF, vurderer nå om de vil kreve minstestraff for vold mot barn, slik som er blitt innført for voldtektsforbrytelser.

*Justisdepartementet utreder for øyeblikket om det skal opprettes en egen havarikommisjon for når barn dør uventet hjemme, som følge av vold, overgrep eller omsorgssvikt.

*Regjeringen la den 20. november 2014 fram tiltaksplanen «En god barndom varer livet ut» med 48 nye eller skjerpede tiltak på tvers av fire departementer. Blant annet blir helsestasjoner, gjennom formålsparagrafen, nå pålagt å avdekke mulige voldsutsatte barn. Kunnskap om vold og overgrep blir obligatorisk i all allmennlegeutdanningen, helse- og sosialfagutdanningen og barnehage- og grunnskoleutdanningene.

*En ekspertgruppe skal analysere et utvalg saker, der barn har vært utsatt for vold og/eller overgrep, for å avdekke eventuell svikt i behandlingen av barna.

*Politidirektoratet er av justisministeren bedt om å endre sin egen strategi, for å få ned ventetiden på avhør for barn som kan ha blitt utsatt for vold.

*Fylkesmannen gjennomførte en kartlegging av barnevernstjenester i små, sårbare kommuner. Av 109 var halvparten av dem, 55, for dårlige. Regjeringen vurderer nå å øremerke midler til barnevernet i de minste kommunene.

ÅPNE KILDER:

Kåre Svang, etterforskningsleder, Kripos
Tone Davik, politibetjent, Kripos
Lena Reif, seksjonsleder, Kripos
Anne Merete Evenrud, politiadvokat, Kripos
Knut Erik Sæther, assisterende Riksadvokat
Katharina Rise, førstestatsadvokat, Riksadvokaten
Per Eirik Vigmostad-Olsen, konst. Statsadvokat, Riksadvokaten
Reidar Bruusgaard, statsadvokat, Riksadvokaten
Knut Smedsrud, avdelingsdirektør, Politidirektoratet
Jørgen Berner Torstensen, politiadvokat, Rogaland politidistrikt
Oddbjørn Søreide, politiadvokat, Rogaland politidistrikt
Eva Marit Gaukstad, politioverbetjent, Agder politidistrikt
Thor Buberg, politiadvokat Haugaland og Sunnhordland politidistrikt
Knut Broberg, tidl. politiadvokat, Sogn og Fjordane politidistrikt
Sigrid Sverdrup, politiførstebetjent, Hordaland politidistrikt
Stig Morten Løkkebakken, politiadvokat, Salten politidistrikt
Lars Rune Ringvik, politiadvokat, Gudbrandsdal politidistrikt
Olav Tofte Larsen, tidl. politiadvokat, Helgeland politidistrikt
Per Thomas Omholt, politiadvokat, Oslo politidistrikt
Johan Øverberg, statsadvokat, Oslo statsadvokatembeter
Steffen Ravnåsen, politiadvokat, Midtre Hålogaland politidistrikt
Gro Smogli, konst. visepolitimester, Oslo politidistrikt
Linn Hilde Fosso, avdelingssjef, Vestoppland politidistrikt
Liv Krukhoug, bistandsadvokat
Arvid Sjødin, forsvarer
Erik Mjell, forsvarer
Thea Totland, bistandsadvokat
Kjell Holst Sæther, bistandsadvokat
Jostein Løken, bistandsadvokat
Torleif Rognum, rettsmedisiner, Folkehelseinstituttet
Arne Stray-Pedersen, rettsmedisiner, Folkehelseinstituttet
Jens Grøgaard, barnelege og rettssakkyndig, Helsedirektoratet
Reidar Due, seksjonsoverlege, Ahus
Marry Anne Helland, avdelingsleder, Ahus
Sonja Iren Eidissen, seniorrådgiver, Kriminalitetsforebyggende råd
Solveig Horne, barne- likestillings- og inkluderingsminister
Anders Anundsen, justis- og beredskapsminister
Vidar Brein-Karlsen, statssekretær, Justisdepartementet
Bent Høie, helse- og omsorgsminister
Kjell Inge Ropstad, medlem i Justiskomiteen (Krf)
Lene Vågslid, medlem Justiskomiteen (Ap)
Jan Arild Ellingsen, medlem Justiskomiteen (FrP)
Inga Marte Torkildsen, tidl. Barneminister (SV)
Gro Skartveit, ordfører, Finnøy (V)
Heidi Skeiseid, fungerende barnevernsleder, Finnøy
Inger Slettum Olsen, barnevernsleder, Tranøy
Øyvind Bang-Olsen, rådmann, Naustdal
Mari Trommald, direktør, Bufdir
Henrik Nielsen, seniorrådgiver, Bufdir
Lene de Flon, beredskapsmamma
Marita Grøntvedt, barnevernskonsulent, Nord-Østerdal
Linda Granrud, barnevernsleder, Nord-Østerdal

Bernt Apeland, generalsekretær, Unicef
Ivar Stokkerei, juridisk rådgiver, Unicef
Shirley Stormyren, psykologspesialist, Barnehuset i Oslo
Håvard Synnes, førstekonsulent, Barnehuset i Oslo
Astrid Johanne Pettersen, leder, Barnehuset i Oslo
Janne Raanes, leder Norgesprogrammet, Redd Barna
Lars Due-Tønnesen, rådgiver, Redd Barna
Anne Lindboe, Barneombud
Merete Havre, førsteamanuensis, Høgskolen i Oslo og Akershus
Svein Mossige, professor, Universitetet i Oslo
Mia Myhre, forsker, Nasjonalt kompetansesenter om vold og traumatisk stress
Siri Thoresen, forsker, Nasjonalt kompetansesenter om vold og traumatisk stress
Carolina Øverlien, forsker, Nasjonalt kompetansesenter om vold og traumatisk stress
Vibeke Ottesen, kriminolog, Universitetet i Oslo
Morten Holmboe, forsker, Politihøgskolen

DOKUMENTER:

Bergen byrett saksnr 00-01805/Gulating lagmannsrett saksnr 00-02547
Bergen byrett 00-2843/Gulating lagmannsrett 01-1560+01-1661
Oslo tingrett 04-12757/Borgarting lagmannsrett 04-25370
Aust-Agder tingrett 05-036491/Agder lagmannsrett 05-097573
Alstadhaug tingrett 06-4185/Hålogaland lagmannsrett 06-67267
Kristiansand tingrett 05-184991
Kristiansand tingrett 06-69702/Agder lagmannsrett 06-165987
Drammen tingrett 06-173511/Borgarting lagmannsrett 07-081085
Rana tingrett 08-107124/Hålogaland lagmannsrett 08-160684
Nordhordland tingrett 07-162718/Gulating lagmannsrett 08-005538
Drammen tingrett 07-69308/Borgarting lagmannsrett 07-177227
Hedmarken tingrett 08-063750/Eidsivating lagmannsrett 08-141888
Oslo tingrett 07-140898/Borgarting lagmannsrett 08-073002
Jæren tingrett 09-150038/Gulating lagmannsrett 10-051588
Vesterålen tingrett 09-202645/Hålogaland lagmannsrett 10-096312
Salten tingrett 10-141993/Hålogaland lagmannsrett 11-053938
Bergen tingrett 12-044519
Fjordane tingrett 13-050436
Sør-Gudbrandsdal tingrett 13-037016
Ringerike tingrett 12-196680/Borgarting lagmannsrett 13-091572

Minoritetsetniske barn og unge og vold i hjemmet, NKVTS-rapport 3/2014
Barn som opplever vold hjemme - kunnskapsstatus, NKVTS-rapport 2010
Vold og overgrep mot barn og unge, NOVA-rapport 20/2007
Mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen i 2014, rundskriv fra Riksadvokaten til statsadvokatene nr 1/2014
Tiltaksplan – dommeravhør og fristbrudd, brev fra POD til politidistriktene 28/05/2014
Fylkesmannens vurdering av tilstand i barnevernet i kommunene, brev fra Barne- likestillings og inkluderingsdepartementet til fylkesmennene 02/10/2014
En god barndom varer livet ut, tiltaksplan (2014-2017), Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
Høringsnotat til statsbudsjettet 2015, brev fra Redd Barna til Stortingets helse- og omsorgskomite, 20/10/2015

VEDLEGG:

- 1: Søk i Lovdata
- 2: Søk i Lovdata
- 3: Søk i Lovdata
- 4: Mail til tingrettene
- 5: Dommene kategorisert i Excel (forenklet og anonymisert versjon)
- 6: Søk i Folkeregistret
- 7: Søk i Folkeregistret
- 8: Søk i Folkeregisteret
- 9: Søk i Folkeregisteret

LENKER:

21/10/2014: <http://www.nrk.no/norge/eksplosiv-okning-i-anmeldelser-av-vold-mot-barn-1.11992537>

21/10/2014: <http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen/NNFA19102114/21-10-2014> (Antallet politisaker om vold mot barn har eksplodert)

21/10/2014: <http://www.nrk.no/norge/ble-pafort-alvorlig-hjerneskaade-hjemme-1.11996861>

21/10/2014: <http://www.nrk.no/norge/mange-sporsmal-om-vald-mot-born-1.11998855>

21/10/2014: <http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen-21/NNFA21102114/21-10-2014#t=3m32s>

21/10/2014: http://www.nrk.no/norge/redd-barna_-_enorme-morketall-rundt-vold-mot-barn-1.11999466

22/10/2014: <http://radio.nrk.no/serie/nyhetsmorgen/NPUB50021114/22-10-2014#t=1h2m24s>

22/10/2014: <http://radio.nrk.no/serie/dagsnytt/NPUB12005314/22-10-2014>

22/10/2014: http://www.nrk.no/norge/avhor-i-voldssaker_-7-av-10-barn-ikke-etnisk-norske-1.11996784

22/10/2014: <http://radio.nrk.no/serie/nyhetslunsj/NPUB44021014/22-10-2014#t=6m28s>

22/10/2014: http://www.nrk.no/norge/_foreldre-bruker-vold-som-opdragelsesmiddel-1.12000329

22/10/2014: <http://radio.nrk.no/serie/nyhetsettermiddag/NPUB51018814/22-10-2014#t=3m21s>

22/10/2014: <http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen/NNFA19102214/22-10-2014> (Foreldre som mishandler babyene sine får lave straffer)

22/10/2014: <http://www.nrk.no/norge/lave-straffer-for-vold-mot-barn-1.12000956>

22/10/2014: <http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen-21/NNFA21102214/22-10-2014#t=7m34s>

22/10/2014: http://www.nrk.no/norge/_jeg-kjenner-at-jeg-blir-provosert-av-straffenivaet-1.12001727

23/10/2014: <http://www.nrk.no/ytring/barna-som-ikke-blir-trodd-1.12000606>

23/10/2014: http://www.nrk.no/norge/_vold-mot-barn-er-sa-uvirkelig-at-man-ikke-tror-det-1.12002074

23/10/2014: <http://www.nrk.no/norge/her-er-radene-for-hvordan-du-melder-vold-mot-barn-til-barnevernet-1.12003388>

23/10/2014: <http://tv.nrk.no/serie/debatten/NNFA51102314/23-10-2014>

23/10/2014: <http://www.nrk.no/norge/ber-ministeren-endre-loven-1.12003954>

27/10/2014: <http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen/NNFA19102714/27-10-2014> (Lang ventetid for avhør av barn)

27/10/2014: <http://www.nrk.no/fordypning/politiet-bryter-avhørsfrist-1.12009582>

27/10/2014: <http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen-21/NNFA21102714/27-10-2014#t=4m00s>

27/10/2014: http://www.nrk.no/norge/justisministeren-om-ventetiden_-fullstendig-uakseptabelt-1.12009801

28/10/2014: <http://radio.nrk.no/serie/nyhetsmorgen/NPUB50021514/28-10-2014#t=1h10m2s>

28/10/2014: <http://radio.nrk.no/serie/dagsnytt/npub12005714/28-10-2014>

28/10/2014: <http://www.nrk.no/norge/slik-forklarer-verstingene-seg-1.12009074>

03/11/2014: <http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen/NNFA19110314/03-11-2014> (Stor mangel på beredskapshjem og fosterhjem, Mangel fosterhjem og Barneminister innrømmer for dårlig beredskap)

03/11/2014: <http://www.nrk.no/norge/stor-mangel-pa-beredskapshjem-1.12022068>

03/11/2014: <http://www.nrk.no/ho/ber-venner-passe-fosterbarn-1.12015741>

04/11/2014: <http://www.nrk.no/ytring/politiet-vil-senke-ambisjonene-for-voldsutsatte-barn-1.12013743>

06/11/2014: <http://radio.nrk.no/serie/nyhetsmorgen/NPUB50022214/06-11-2014#t=30m23s> (Mødre bruker vold mot barn)

06/11/2014: <http://radio.nrk.no/serie/dagsnytt/NPUB12006314/06-11-2014>

06/11/2014: http://www.nrk.no/norge/_modrene-slar-de-minste-oftest-1.12028087

19/11/2014: <http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen/NNFA19111914/19-11-2014> (Regjeringen presenterer 43 tiltak mot barnevold)

19/11/2014: <http://www.nrk.no/norge/regjeringa-med-tiltaksplan-mot-vald-mot-born-1.12053422>

08/12/2014: <http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen/NNFA19120814/08-12-2014#t=16m33s>
(Redd Barna krever havarikommisjon, Granskning av barnedødsfall, Justisdepartementet positive)

08/12/2014: <http://www.nrk.no/norge/redd-barna-vil-granske-uventede-barnedodsfall-1.12088552>

22/12/2014: <http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen/NNFA19122214/22-12-2014> (Barnevernet i små kommuner får hard kritikk)

22/12/2014: <http://www.nrk.no/nyheter/1.12115480>

22/12/2014: <http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen-21/NNFA21122214/22-12-2014#t=1m15s>

Dersom det er behov for ytterligere dokumentasjon på arbeidet, kan dette ettersendes juryen.

TAKK!

Tusen takk til alle pårørende som tok telefonen eller gikk med på å møte meg for å snakke om det aller vondeste og mest private. Tusen takk til familiene som stilte opp og stolte på meg. Uten dere hadde jeg ikke klart å belyse på en skikkelig måte et stort samfunnsproblem. Jeg vet det kostet dere mye, men innsatsen og medvirkningen kan ha reddet et annet lite mirakel fra å bli utsatt for det samme.

Annemarte Moland, Oslo januar 2015